

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 59/09-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. februára 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. D. S., súdneho exekútora, P., zastúpeného advokátom JUDr. M. B., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Poprad v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 1081/00 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. D. S. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. júla 2008 doručená sťažnosť Mgr. D. S., súdneho exekútora, P. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti

v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Poprad (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 1081/00.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že 26. septembra 2000 podal na okresnom súde žalobu proti J. O., Š. (ďalej len „žalovaný“), o zaplatenie náhrady škody v sume 61 896 Sk. Písomným podaním z 12. augusta 2002 sťažovateľ upresnil žalovaný návrh v časti požadovanej náhrady škody v sume 12 252,50 Sk. Počas konania právny zástupca žalovaného na pojednávaní vzniesol námietku predpojatosti zákonnej sudkyne, o ktorej 16. mája 2001 rozhodol Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) tak, že zákonná sudkyňa JUDr. M. K. z dôvodu predpojatosti bola z rozhodovania vecí vylúčená, a krajský súd zároveň rozhodol aj o tom, ktorí sudcovia okresného súdu nie sú z prerokovania vecí vylúčení. Sťažovateľ 12. augusta 2002 písomným návrhom namietal nezaujatosť sudcu okresného súdu JUDr. Š. Z., o čom krajský súd uznesením z 29. novembra 2002 rozhodol, že namietaný sudca okresného súdu nie je vylúčený z prerokovania a rozhodovania vecí (uznesenie doručené okresnému súdu 22. januára 2003). Okresný súd 6. mája 2005 rozhodol o zmene žalobného petitu, keď túto pripustil, a konanie v časti o zaplatenie 49 643,65 Sk zastavil. Okresný súd rozsudkom z 11. mája 2006 rozhodol o zastavení konania v časti istiny o zaplatenie 49 643,65 Sk a žalobu o zaplatenie 12 252,50 Sk s úrokmi z omeškania od 1. októbra 1999 do zaplatenia zamietol. Proti predmetnému rozsudku podal sťažovateľ 21. augusta 2006 odvolanie. Dňa 24. júna 2008 okresný súd doručil sťažovateľovi doplňujúci rozsudok zo 17. júna 2008, ktorým rozhodol o povinnosti sťažovateľa zaplatiť štátu trovy v sume 224 Sk, ktorý sťažovateľ napadol odvolaním zo 7. júla 2008. Sťažovateľ sťažnosťou zo 16. júla 2008 namietal nečinnosť okresného súdu.

Podľa sťažovateľa okresný súd predložením námietky predpojatosti na rozhodnutie krajskému súdu a neprerokovaním vecí prideleným sudcom podľa osobitného predpisu mal porušiť jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Sťažovateľ taktiež namietal, že nečinnosťou okresného súdu od doručenia žaloby (26. september 2000) do 11. mája 2006, keď došlo k vyhláseniu rozsudku o uplatnenom nároku, bolo porušené jeho

základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

S poukazom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví, že základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 1081/00 porušené bolo, a prizná mu primerané finančné zadost'učinenie v sume 100 000 Sk a úhradu trov konania v sume 7 680 Sk.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom

prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 1081/00.

Zjavne neopodstatneným návrhom je návrh, ktorým sa namieta taký postup orgánu verejnej moci, ktorým nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namieta, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval označené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (napr. II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 288/05, II. ÚS 298/06).

1. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (III. ÚS 283/03).

Sťažovateľ v sťažnosti pred ústavným súdom namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy tým, že predseda okresného súdu predložil spis okresného súdu sp. zn. 8 C 1081/00 s námietkou zaujatosti sťažovateľa proti konajúcemu zákonnému sudcovi krajskému súdu namiesto toho, aby zvolil postup v zmysle ustanovení § 15 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a prideliť vec inému sudcovi okresného súdu podľa osobitného predpisu.

Ústavný súd podotýka, že sťažovateľ sa o ním tvrdenom nezákonnom postupe okresného súdu v súvislosti s vybavovaním podanej námietky zaujatosti dozvedel najneskôr 12. februára 2003, keď mu bolo doručené uznesenie krajského súdu sp. zn. 4 NcC 88/02

z 29. novembra 2002, ktorým krajský súd o tejto námietke zaujatosti rozhodol. Od 12. februára 2003 do podania sťažnosti ústavnému súdu teda márne uplynula lehota ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, preto ústavný sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. Ústavný súd v súlade so svojou judikatúrou (II. ÚS 32/00, I. ÚS 29/02, IV. ÚS 61/03, II. ÚS 298/06) poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru len vtedy, ak bola sťažnosť na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označených práv došlo alebo porušenie v tom čase ešte trvalo.

Z obsahu sťažnosti, ako aj zo zisťovania ústavného súdu vyplýva, že v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 1081/00 okresný súd rozhodol vo veci rozsudkom z 11. mája 2006, t. j. pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, ktorá mu bola doručená 30. júla 2008.

Sťažnosť na postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 1081/00 bola teda ústavnému súdu doručená potom, ako okresný súd vo veci vyhlásil rozsudok. V čase podania sťažnosti už okresný súd nemohol ovplyvniť priebeh konania, a teda ani porušiť označené práva sťažovateľa, pretože vyhlásením rozsudku vo veci samej okresný súd vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie právnej neistoty sťažovateľa v konaní pred súdom prvého stupňa. Ďalšie úkony alebo postupy už okresný súd v tomto štádiu nemohol vykonávať, a preto bolo treba vec posudzovať so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha okresného súdu pri odstraňovaní právnej neistoty skončila vyhlásením rozhodnutia vo veci samej pred podaním sťažnosti ústavnému súdu.

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcej zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľov. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto

práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 77/02, II. ÚS 55/02) ochrana základného práva vrátane základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sa poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie týchto práv ešte trvalo. Podľa tvrdenia sťažovateľa obsiahnutého v sťažnosti však o takýto prípad v danej veci nejde.

Z uvedených dôvodov ústavný súd predmetnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. februára 2009